

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/28/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124202278
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8124202278.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v spore žalobkyne: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., 2/ E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, XXXXX G., 3/ H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., právne zastúpení: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: 365.bank, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o primerané finančné zadostučinenie 1.800,- eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 100,- € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi v 2. rade sumu 100,- € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi v 3. rade sumu 100,- € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

V. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcom v 1. až 3. rade trovy konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa svojou žalobou doručenu súdu dňa 18.03.2024 domáhali voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.800,- eur.

1.1 Svoju žalobu odôvodnili tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp/74/2022 o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o určenie neprijateľnosti piatich zmluvných podmienok boli ako žalobcovia v postavení spotrebiteľov úspešní. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 28.11.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.12.2022, boli úspešní v uplatňovanom nároku.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol:

- odsek 8.4. odôvodnenia: „§ 9 ods. 2 písm. g) - pokiaľ ide o vytýkanú náležitosť celkovej výšky spotrebiteľského úveru, s touto námietkou sa súd stotožňuje. Celková výška úveru je totižto suma, ktorá sa dáva k dispozícii veriteľom dlžníkovi na nakladanie s ňou. V tomto prípade je nepochybné a medzi stranami nesporné, že úver v schválenej výške 7 050 € vyplatený nebol ale bol znížený o poplatok 141 € a vyplatená tak bola suma 6 909 €. Uvedenie výšky úveru je tak údajom nesprávnym a v rozpore s princípom prehľadnosti a transparentnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere je aj to, že poplatok 141 € zo zmluvy neplynie. Súd poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 9Cdo/287/2021: Jednou

z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o celkovej výške úveru. V zmysle definície zákona o spotrebiteľských úveroch ide o maximálnu výšku alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy. Zákon zároveň definuje osobitne aj pojem celkových nákladov spotrebiteľa ako všetkých nákladov spojených s úverom vrátane poplatkov akéhokoľvek druhu. Pokiaľ je teda predmetom posúdenia poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je bez pochyb nákladom spotrebiteľa súvisiacim s úverom, potom je pojmovo vylúčené, aby bol zároveň považovaný za finančné prostriedky poskytnuté na základe úverovej zmluvy. Žalobkyňa tak síce formálne poskytla žalovanej finančné prostriedky v sume 8.000,- eur, avšak v dôsledku následného odpočítania poplatku za poskytnutie úveru s týmito finančnými prostriedkami žalobkyňa nemohla disponovať a v skutočnosti jej bola ako úver poskytnutá suma nižšia, než bola deklarovaná v zmluve o úvere. Navyše v dôsledku navýšenia celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru nemôže byť správne vypočítaná ani výška RPMN, pretože dôsledkom neoprávneného zahrnutia poplatku za poskytnutie úveru, ktorý predstavuje celkový náklad úveru pre spotrebiteľa, do celkovej výšky úveru, bude podhodnotenie RPMN, keďže výpočet RPMN je závislý od výšky poskytnutého úveru.“

- odsek 8.5. odôvodnenia: „§ 9 ods. 2 písm. j) - súd nemá námietky voči výpočtu predloženému na výzvu žalovaným. Znova však má súd námietky voči transparentnosti, prehľadnosti a zrozumiteľnosti zmluvy, pretože tá má obsahovať jednoznačným vyjadrením také údaje, ktoré po dosadení čo aj len do internetovej kalkulačky na výpočet RPMN majú viesť k výpočtu RPMN. V tomto prípade však zmluva dostatok informácií na výpočet RPMN neposkytuje, keďže výška úveru je nesprávne uvedená ako 7 050 € (správne mala byť uvedená suma 6 909 € a dodatočný náklad 141 € ako poplatok za poskytnutie úveru). Ďalej výška mesačnej splátky je uvedená ako 98,27 € a poplatok za správu a vedenie úverového účtu ako 1,66 € a teda výška splátky s poplatkom za správu úveru je 99,93 €. Aj keď je pravdou, že zmluva nemusí obsahovať rozpis každej splátky na istinu, úroky a poplatky, je nesporné, že spotrebiteľ má vedieť nielen výšku splátky, ale ak táto obsahuje poistné, tak aj jeho výšku. V tomto prípade nie je zrejme z čoho pozostáva splátka 98,27 € a až z vyjadrení žalovaného sa súd dozvedá, že suma 8,27 € by malo tvoriť poistenie, pričom zo zmluvy len vyplýva poistenie schopnosti splácať úver – základný súbor poistenia, nevyplýva z neho však suma poistného, a teda z uvedenej výšky mesačnej splátky 98,27 € nemôže spotrebiteľ vedieť, čo z tejto splátky tvorí splátku istinu a úrokov a čo z tejto splátky tvorí poistné.“

- odsek 8.6. odôvodnenia: „Ex offo súd poukazuje na nedostatok zmluvy podľa § 9 ods.2 písm. k). Zmluva uvádza, že počet splátok je 120 a vychádzajúc z údajov v nej uvedených by týchto 120 splátok malo mať výšku 99,93 €, resp. bez poplatku za správu a vedenie úverového účtu 98,27 €. Zo žalovaným predloženej amortizačnej tabuľky uvádzajúcej všetky splátky, ktoré mali žalobcovia zaplatiť ako aj z výpočtu RPMN je zrejme, že počet splátok síce bol 120 ale tieto nemali jednotnú výšku, a to výšku 91,66 € (ktorá vyplývala z vysvetlenia žalovaného ako splátka + poplatok za správu úveru) ale splátka č. 119 mala výšku 49,10 € a splátka č. 120 mala výšku 0 €.“

- odsek 9. odôvodnenia: „Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. - Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.“

- odsek 13. odôvodnenia: „Čl. 4. Zmluvy o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia – bod 4.8., v znení: „Dlžník ako aj každý Spoludlžník a Vlastník nehnuteľnosti, a to každý z nich osobitne, podpisom tejto ZoÚ uzatvára s Bankou Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení, ktorá je zabezpečením pohľadávky Banky vzniknutej zo ZoÚ. Banka ako veriteľ je oprávnená sa domôcť uspokojenia celej svojej pohľadávky voči Dlžníkovi, Spoludlžníkovi a Vlastníkovi nehnuteľnosti zo ZoÚ pravidelnými mesačnými zrážkami zo mzdy alebo iného príjmu vo výške Splátky, najviac však vo výške prípustnej podľa príslušných právnych predpisov, a to až do úplného zaplatenia pohľadávky Banky.“

Súd nepopiera možnosť zabezpečenia pohľadávky Dohodou o zrážkach zo mzdy a nepovažuje za nezákonné ani jej podpisom poskytnutie úveru podmieniť. Považuje však za nutné, aby spotrebiteľ bol o takejto Dohode osobitne informovaný spôsobom, ktorý nezaniká v spleti nesúvisiaceho ťažko čitateľného textu a teda, aby sa so znalosťou veci rozhodol, či úverovú zmluvu podpíše aj v prípade zabezpečenia pohľadávky veriteľa z nej takouto dohodou.“

- odsek 13.1. odôvodnenia: „ Čl. 4. Zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia – bod 4.10., v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto ZoÚ vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. Časti Všeobecných obchodných podmienok. Zmluvné strany zároveň vyhlasujú, že sa oboznámili s obsahom rozhodcovskej doložky a s dôsledkami jej uzatvorenia. Zmluvné strany berú na vedomie, že

rozhodnutie Rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môžu domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.“

Podľa súdu ide o notoricky známu neprijateľnú podmienku, ktorou sa spotrebiteľovi vnútilo na riešenie prípadných sporov rozhodcovské konanie bez možnosti túto podmienku odmietnuť (§ 53 ods. 4 písm. r) OZ - Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.)“

- odsek 13.2. odôvodnenia: „Obchodné podmienky pre stavebný úver so sporením účinných od 23.04.2012, Čl. 7 Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 7.1., odsek [ii], v znení: „Dlžník sa zaväzuje splácať Pohľadávku banky, ktorá sa skladá z istiny a príslušenstva [najmä úroky, Poplatky a iné náklady spojené s úverom uvedené v Sadzobníku poplatkov, ako aj prípadné úroky z omeškania a zmluvné pokuty] pravidelnými anuitnými mesačnými splátkami v periodicite a vo výške dohodnutej v ZoÚ, a to započítaním pohľadávky z ktoréhokoľvek účtu Dlžníka vedeného Bankou voči Pohľadávke Banky vzniknutej na základe ZoÚ. Za postačujúci prejav započítania sa pritom považuje následné doručenie výpisu, z ktorého bude zrejmý deň a rozsah započítania.“

Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže priamo v rozpore s § 580 OZ (Ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.) umožňuje započítanie pohľadávky dodávateľa bez výslovnej notifikácie započítania, ktorá sa nevykoná ani dodatočne ale spotrebiteľ má započítanie dešifrovať z výpisu, pri ktorom nie je stanovené v akom časovom odstupe sa spotrebiteľovi doručí.“

- odsek 13.3. odôvodnenia: „Obchodné podmienky pre stavebný úver so sporením, účinné od 23.04.2012, Čl. 7 – Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 7.3., v znení: „Platby od Dlžníka sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: na poplatky podľa Sadzobníka poplatkov, úrok z omeškania, úrok z úveru, splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi sa platby Dlžníka započítavajú najskôr na Pohľadávku banky skôr splatnú podľa uvedeného poradia. Ak je Dlžník Majiteľom účtu, príp. spoludisponentom Účtu vedeného Bankou, podpisom Návrhu udeľuje výslovny a neodvolateľný súhlas s inkasom peňažných prostriedkov z tohto Účtu na účely splácania svojich peňažných záväzkov zo ZoÚ. Banka je oprávnená započítať svoje splatné i nesplatné pohľadávky voči Dlžníkovi bez ohľadu na právny titul ich vzniku proti akýmkoľvek pohľadávkam Dlžníka voči Banke. Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek príkaz Dlžníka vo vzťahu k týmto prostriedkom, či inak neumožniť Dlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek Účte Dlžníka, na čo ju Dlžník týmto splnomocňuje.“

Podľa § 330 Obchodného zákonníka

(1) Ak má veriteľovi splniť ten istý dlžník niekoľko záväzkov a poskytnuté plnenie nestačí na splnenie všetkých záväzkov, je splnený záväzok určený pri plnení dlžníkom. Ak dlžník neurčí, ktorý záväzok plní, je splnený záväzok najskôr splatný, a to najprv jeho príslušenstvo.

(2) Pri plnení peňažného záväzku sa započíta platenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak.

Je zrejmé, že napádaná zmluvná podmienka je čiastočne inšpirovaná Obchodným zákonníkom. Avšak ObchZ. uznáva vôľu dlžníka a jeho určenie a to na rozdiel od vedenej zmluvnej podmienky, ktorá jednostranne toto právo dlžníkovi odoberá zjavne za účelom úročenia dlžnej istiny, ktorá sa má splácať až nakoniec. Takýto žalovaným dlžníkovi jednostranne vnútený odklon od dispozitívneho ustanovenia zákona, tak spôsobuje hrubý nepomer práv a povinností v neprospech dlžníka - spotrebiteľa.“

- odsek 13.4. odôvodnenia: „Obchodné podmienky pre stavebný úver so sporením účinné od 23.04.2012, Čl. 8 – Jednotlivé záväzky a vyhlásenia, bod 8.1., odsek [iii] a bod 8.3., odsek [iii], v znení: „Dlžník sa týmto zaväzuje, že bez zbytočného odkladu oznámi Banke akékoľvek zmeny, ktoré boli rozhodné pre poskytnutie úveru vrátane informácií, ktoré môžu mať negatívny vplyv na schopnosti Dlžníka a/alebo Spoludlžníka splácať Pohľadávku banky. Spoludlžník (vrátane Vlastníka nehnuteľnosti) sa zaväzuje, že bez zbytočného odkladu oznámi Banke akékoľvek zmeny, ktoré boli rozhodné pre poskytnutie úveru vrátane informácií, ktoré môžu mať negatívny vplyv na schopnosti Dlžníka splácať Pohľadávku banky.“

Túto podmienku súd považuje za neprijateľnú pre jej nezrozumiteľnosť. Predovšetkým nie je zrejmé aké zmeny boli rozhodné pre poskytnutie úveru a ak sa tým myslí zmena skutočností rozhodných pre poskytnutie úveru, tak rovnako nie je zrejmé aké skutočnosti boli pre veriteľa rozhodujúce pre záver, že úver poskytne.“

- odsek 13.5. odôvodnenia: „Súhrne k zmluvným podmienka vyhláseným za neprijateľné súd uvádza, že pri svojom rozhodovaní vychádzal z ich zmluvného znenia, pričom otázka, či ne/boli aplikované alebo či ne/aplikované byť môžu nezohráva žiadnu úlohu.“

Ako spotrebiteľia si uplatňujú primerané finančné zadosťučinenie (ďalej aj len „PFZ“) za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. Na rozdiel od iných inštitútov finančného zadosťučinenia existujúcich v právnom poriadku Slovenskej republiky (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadosťučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadosťučinenie len v peňažnej forme. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky PFZ, suma o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. Keďže sú spotrebiteľmi, ktorí si úspešne uplatnili porušenie svojho práva na súde, došlo k splneniu hypotézy § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z., primerané finančné zadosťučinenie požadujú vo výške 1.800,- eur, t.j. 300,- vo vzťahu k určaniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a za každú neprijateľnú podmienku taktiež po 300,- eur.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a navrhol ju zamietnuť.

2.1 Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobcovia sa v konaní vedenom pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 9Csp/74/2022 domáhali určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.871,95 eur (vrátane príslušenstva) a šiestich neprijateľných zmluvných podmienok, z ktorých päť bolo určených ako neprijateľných. Nič im však nebránilo, aby si v danom konaní súčasne uplatňoval aj nárok na priznanie PFZ. Žalobca v 1. rade v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7Csp/27/2024 žiada od žalovaného PFZ vo výške 3.871,95 eur, t.j. totožnú sumu, ktorá predstavuje judikovaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, a viac ako polovicu z istiny poskytnutého úveru (7.050,- eur) a v tomto konaní si žalobcovia v 1. až 3. rade žiadajú ďalších 1.800,- eur. Teda dokopy žiadajú od žalovaného 5.671,95 eur. Ide teda o celkom zjavne neprimeranú sumu.

2.2 Primárnou snahou nie je odstránenie eventuálnych formálnych nedostatkov v zmluve (a pokračovanie v korektnom zmluvnom vzťahu), ale naopak majú evidentný záujem na získaní majetkového prospechu. Žalovaný sa domáhal, aby súd komplexne posúdil konanie žalobcu aj cez prizmu dobrých mravov (§ 3 ods. 1 OZ) a zväžil aplikáciu základného princípu podľa čl. 5 CSP (zákaz zneužitia práva) v spojení so súkromnoprávnymi zásadami neminem laedere (nikoho nepoškodzovať) a pacta sunt servanda (zmluvy sa musia dodržiavať), ktoré platia aj pre „privilegovaných“ spotrebiteľov. Žaloba vykazuje evidentne znaky šikanózneho výkonu práva (1/ žaloba bola podaná (15.3.2024) po 11-tich rokoch od uzavretia zmluvy o úvere (8.8.2012), 2/ žalobca nevyužil svoje zákonné právo odstúpiť od zmluvy o úvere, 3/ žalobca nenavrhol, aby došlo k modifikácii podmienok zmluvy (napr. formou dodatku), 4/ žalobca nepodal sťažnosť alebo reklamáciu na poskytnuté bankové služby, 5/ žalovaný voči žalobcovi neinicioval žiadne súdne, rozhodcovské ani iné konanie, 6/ žalobca neinicioval žiadne mimosúdne rokovania pred podaním žaloby, 7/ žalobca napriek vyššie uvedeným skutočnostiam prekvapivo podal na žalovaného žalobu, 8/ žalovaný nikdy voči žalobcovi nepoužil namietané zmluvné podmienky.

2.3 Právny dôvod a výšku uplatneného nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie poprel, keďže v obdobných sporoch, kde bol žalobca (spotrebiteľ) zastúpený totožným advokátom tunajší súd priznal za obdobnej situácie PFZ iba symbolicky vo výške 50,- eur.

3. Žalobcovia v replike uviedli primeranosť sumy 1.800,- eur je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a množstvo porušení spotrebiteľských noriem evidentne daná. Pri nepeňažných nárokoch (BaB, resp. NZP), z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by kritériom posudzovania primeranosti mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. Výsledok základného konania dokazuje, že toto jeho právo súdiť sa, nemalo oporu v hmotnom práve, hoci už má skúsenosti a vedomosti z iných obdobných súdnych konaní o nesprávnosti svojej argumentácie, v ktorých už bol so svojimi právnymi názormi neúspešný. Ak by sa analogicky použila terminológia trestného práva, tak sudy by mali, pri úvahách

o PFZ, zohľadňovať v neprospech dodávateľov, v ich postupoch voči spotrebiteľom, tzv. špeciálnu recidívu dodávateľov, teda PFZ zvyšovať a nie znižovať. Napokon súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že žalovaná dlhodobo a vo veľkom rozsahu porušuje spotrebiteľské práva na finančnom trhu. Aj v súčasnosti napriek množstvu rozsudkov vydaných proti žalovanej, táto neustále používa nekalé obchodné praktiky a finančne sa snaží na úkor spotrebiteľov obohacovať, najmä využívaním neprijateľných zmluvných podmienok. Suma 1.800,- eur predstavuje 0,00002 z výšky zisku žalovanej za rok 2023 (údaj z portálu finstat.sk).

4. Žalovaní v duplike okrem iného uviedli, že hospodárske výsledky (zisk) bánk alebo iných veriteľov. Tie však nemajú žiadnu kauzalitu vo vzťahu k uplatnenému nároku na priznanie primeraného finančného zadostučinenia, ktoré je v tomto prípade prima facie neprimerané (až šikanózne)

5. Súd vykonal dokazovanie listinami (rozsudok Okresného súdu Prešov z 28.11.2022, sp. zn. 9Csp/74/2022), ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

5.1 Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 23.11.2020, č.k. 29Csp/9/2019-181, určil, že úver zo Zmluvy o úvere - stavebný úver so sporením č. 4578976587, zo dňa 08.08.2012 je bezúročný a bez poplatkov a žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 1. rade sumu 3.871,95 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z tejto sumy od 02.06.2022 až do zaplataenia.

Zároveň určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere - stavebný úver so sporením č. 4578976587, zo dňa 08.08.2012 v

- Čl. 4. Zmluvy o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia – bod 4.8., v znení:

„Dlžník ako aj každý Spoludlžník a Vlastník nehnuteľnosti, a to každý z nich osobitne, podpisom tejto ZoÚ uzatvára s Bankou Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení, ktorá je zabezpečením pohľadávky Banky vzniknutej zo ZoÚ. Banka ako veriteľ je oprávnená sa domôcť uspokojenia celej svojej pohľadávky voči Dlžníkovi, Spoludlžníkovi a Vlastníkovi nehnuteľnosti zo ZoÚ pravidelnými mesačnými zrážkami zo mzdy alebo iného príjmu vo výške Splátky, najviac však vo výške prípustnej podľa príslušných právnych predpisov, a to až do úplného zaplataenia pohľadávky Banky.“

- Čl. 4. Zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia – bod 4.10., v znení:

„Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto ZoÚ vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. Časti Všeobecných obchodných podmienok. Zmluvné strany zároveň vyhlasujú, že sa oboznámili s obsahom rozhodcovskej doložky a s dôsledkami jej uzatvorenia. Zmluvné strany berú na vedomie, že rozhodnutie Rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môžu domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.“

- Obchodných podmienkach pre stavebný úver so sporením účinných od 23.04.2012, Čl. 7 - Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 7.1., odsek [ii], v znení:

„Dlžník sa zaväzuje splácať Pohľadávku banky, ktorá sa skladá z istiny a príslušenstva [najmä úroky, Poplatky a iné náklady spojené s úverom uvedené v Sadzobníku poplatkov, ako aj prípadné úroky z omeškania a zmluvné pokuty] pravidelnými anuitnými mesačnými splátkami v periodicite a vo výške dohodnutej v ZoÚ, a to započítaním pohľadávky z ktoréhokoľvek účtu Dlžníka vedeného Bankou voči Pohľadávke Banky vzniknutej na základe ZoÚ. Za postačujúci prejav započítania sa pritom považuje následné doručenie výpisu, z ktorého bude zrejmý deň a rozsah započítania.“

- Obchodných podmienkach pre stavebný úver so sporením, účinné od 23.04.2012, Čl. 7 – Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 7.3., v znení:

„Platby od Dlžníka sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: na poplatky podľa Sadzobníka poplatkov, úrok z omeškania, úrok z úveru, splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi sa platby Dlžníka započítavajú najskôr na Pohľadávku banky skôr splatnú podľa uvedeného poradia. Ak je Dlžník Majiteľom účtu, príp. spoludisponentom Účtu vedeného Bankou, podpisom Návrhu udeľuje výslovný a neodvolateľný súhlas s inkasom peňažných prostriedkov z tohto Účtu na účely splácania svojich peňažných záväzkov zo ZoÚ. Banka je oprávnená započítať svoje splatné i nesplatené pohľadávky voči Dlžníkovi bez ohľadu na právny titul ich vzniku proti akýmkoľvek pohľadávkam Dlžníka voči Banke. Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek príkaz Dlžníka vo vzťahu k týmto prostriedkom, či inak neumožniť Dlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek Účte Dlžníka, na čo ju Dlžník týmto splnomocňuje.“

- Obchodných podmienkach pre stavebný úver so sporením účinné od 23.04.2012, Čl. 8 – Jednotlivé záväzky a vyhlásenia, bod 8.1., odsek [iii] a bod 8.3., odsek [iii], v znení:

„Dlžník sa týmto zaväzuje, že bez zbytočného odkladu oznámi Banke akékoľvek zmeny, ktoré boli rozhodné pre poskytnutie úveru vrátane informácií, ktoré môžu mať negatívny vplyv na schopnosti Dlžníka a/alebo Spoludlžníka splácať Pohľadávku banky.

Spoludlžník (vrátane Vlastníka nehnuteľnosti) sa zaväzuje, že bez zbytočného odkladu oznámi Banke akékoľvek zmeny, ktoré boli rozhodné pre poskytnutie úveru vrátane informácií, ktoré môžu mať negatívny vplyv na schopnosti Dlžníka splácať Pohľadávku banky.“

6. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

7. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

8. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 09.06.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť spotrebiteľovi ujmu.

9. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.6.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zák. č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

11. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6Cdo/389/2015, zo dňa 14.09.2016, v ktorom tento súd uviedol, že v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

12. V prejednávanej veci je zrejme, že žalobcovia úspešne uplatnili porušenie svojich práv ustanovených osobitným predpisom v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 9Csp/74/2022, v dôsledku čoho bol súd určil úver za bezúročný a bez poplatkov, žalovaný zaviazaný vydať žalobkyni v 1. rade bezdôvodné obohatenie a zároveň súd určil neprijateľnosť niektorých zmluvných podmienok. Súd má teda za to, že pokiaľ boli žalobcovia úspešní v predchádzajúcom spore pri uplatnení porušenia jej práv ako spotrebiteľa, základ nároku je daný.

13. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určení súd vychádzal z toho, že finančné zadosťučinenie má sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Finančné zadosťučinenie je potrebné nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu spotrebiteľovi a tiež ako odmenu pre žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý privodil vyhlásenie rozsudku, ktorým sa sledujú rovnaké účinky ako opatrenia orgánov dohľadu, ktorých sankcie by boli neporovnateľne prísnejšie. Na druhej strane však PFZ nemôže predstavovať neprímerané obohacovanie spotrebiteľov. Pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné tiež prihliadať na okolnosti prípadu, konkrétne zo závažnosti porušenia práva či povinnosti voči spotrebiteľovi, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán protiprávnemu konaniu. Súd pri svojom rozhodovaní vzal zreteľ na to, že na strane žalobkyne vznikla ujma v podobe zmenšenia jej majetku, keďže úver preplatila.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené súdom vymedzené kritéria má súd za to, že suma vo výške 100,- eur pre každého zo žalobcov splní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia (keďže morálnym zadosťučinením bol aj rozsudky vydané v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 9Csp/74/2022, a je ním aj odôvodnenie tohto rozsudku) a teda, že bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobcov, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie, a zároveň bude odmenou pre žalobcov, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobili, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, akú si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustili do sporu s ním. Súd priznal každému zo žalobcov sumu 50,- eur za určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a za určenie neprijateľnosti piatich zmluvných podmienok sumu v celkovej výške 50,- eur. V prevyšujúcej časti súd preto žalobu o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zamietol. Primerané finančné zadosťučinenie priznal každému zo žalobcom samostatne, keďže ide o samostatne žalovateľný nárok.

15. Súd nevykonal dokazovanie výsluchom žalobcov z dôvodu hospodárnosti konania, nakoľko návrh žalovaného bol podaný po uplynutí lehoty sudcovskej koncentrácie. Súd nevykonal dokazovanie pripojením spisov zn. 9Csp/74/2022 a zn. 7Csp/27/2024, nakoľko to nepovažoval za účelné pre rozhodnutie vo veci. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa v 1. rade si v konaní vedenom pod sp. zn. 7Csp/27/2024 uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie za iné porušenie spotrebiteľských práv.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške (porovnaj I. ÚS 56/2017). Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. Súd sa nestotožnil s dôvodmi žalovaného pre aplikáciu ust. § 257 CSP. Žalobcovia neboli povinní si uplatniť PFZ už v základnom konaní. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP), pričom základom pre výpočet trov právneho zastúpenia bude suma priznaného plnenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).